

РЕШЕНИЕ

№ 909

гр. София, 15.02.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 3 състав,
в публично заседание на 18.01.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ива Кечева

при участието на секретаря Мариана Велева и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **5313** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 1, ал. 2 от Закона за отговорността на държавата и общините (ЗОДОВ).

Образувано е по иск, предявен от [фирма], ЕИК [ЕИК], чрез адв. М. А., срещу Агенция Митници, за заплащане на обезщетение на основание чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ за претърпени имуществени вреди, в периода 30.07.2008 г. – 02.03.2011 г., представляващи пропуснати ползи в размер на 916.93 лв., поради отменен незаконосъобразен акт – Решение № 569/07.10.2008 г. на началника на Митница Аерогара - С., ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба (31.10.2011 г.) до окончателното ѝ изплащане.

Ищецът претендира, че е претърпял вредите в резултат на незаконосъобразен административен акт – Решение № 569 от 07.10.2008 г. на началника на Митница Аерогара – С., с което е определена нова митническа стойност за вноса по ЕАД № 08BG005102H0036686 от 18.06.2008 г. За обезпечаване на вноса митническите служители определили депозит в размер на 2930 лв., който ищецът внесъл на 30.07.2008 г., за да може да освободи стоката. След отмяната на решение № 569 от 07.10.2008 г., с което началникът на Митница Аерогара С. определил нова по-висока митническа стойност на стоките, с решение № 98 от 23.12.2009 г. по адм.д. № 1786/2009 г. по описа на АССГ, влязло в сила на 29.09.2010 г., митническите служители не възстановили незабавно внесения депозит, а сторили това едва на

02.03.2011 г. В резултат на невъзможността да се разпорежда свободно със сумата от 2930 лв. във връзка с издадения незаконосъобразен административен акт, ищецът претендира имуществена вреда, изразяваща се в липса на закономерно очаквано благоприятно изменение в имущественото си състояние в размер, равен на печалбата от евентуална инвестиция на сумата в търговската дейност на дружеството, но не по-малко от законно определената лихва. Поддържа, че в случай на влягане на сумата от 2930 лв. в търговския си оборот, дружеството би осъществило увеличение на своето имущество най-малко със сумата от 916,93 лв., представляваща размера на вредата, съизмерим с размера на пропуснатата печалба, но не по-малко от размера на законната лихва. Позовава се на съдебна практика на ВАС и ВКС, според която винаги, когато едно лице е лишено незаконосъобразно от правото му да се разпорежда с определена сума (предоставена като обезпечение под формата на депозит), то търпи преки и непосредствени имуществени вреди, чийто минимален размер е съизмерим със законната лихва върху конкретната сума по аргумент от чл.86 ЗЗД. В тази връзка на основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ ищецът претендира Агенция „Митници“ да му заплати обезщетение за причинени имуществени вреди в общ размер на 916,93 лв., представляващи пропуснати ползи от отмененото като незаконосъобразно Решение № 569 от 07.10.2008 г. на началника на Митница Аерогара – С., ведно със законната лихва за забава, считано от датата на предявяване на иска /31.10.2011 г./ до окончателното му изплащане и сторените по делото разноси съгласно представен списък. Подробни аргументи развива в приложени писмени бележки.

Отвратната страна – Агенция „Митници“, чрез юрк. А. в писмен отговор от 16.10.2020 г. оспорва изцяло иска по основание и размер. Поддържа, че претендираната вреда не би настъпила в случай, че лицето ефективно бе внесло сумите като ДДС и се бе възползвало от прихващане. Поддържа аргументите, изложени в писмен отговор, представен по адм. д. № 9503/2011 г. Направено е възражение за изтекла давност по отношение на исковата претенция. Излага доводи за съпричиняване на вредата от страна на ищеца съгласно чл. 5 от ЗОДОВ. Претендира присъждането на юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на Софийска Градска прокуратура изразява становище за неоснователност и недоказаност на иска.

Административен съд София град, I отделение, 3 състав, като взе предвид изложените от страните становища и доводите на ищеца и извърши съвкупна преценка на доказателствата, намира за установено следното от фактическа страна:

От приобщеното към настоящото дело адм.д. № 1786/2009 г. по описа на АССГ се установява, че с ЕАД № 08BG005102H0036686 от 18.06.2008 г. [фирма] е осъществило внос на стоки от Турция. По декларацията е извършена митническа проверка, за която от митнически служители при отдел „МРР“ – митница Аерогара С. е съставен протокол № 382/18.06.2008 г. за проверка на стоките по смисъла на чл.152 в съответствие с чл.160 от ППЗМ.

Изготвено е становище изх. № 333/26.06.2008 г. на отдел „Тарифна политика“ при митница Аерогара С., в което е посочено, че митническата стойност на стоките е занижена и след направен анализ на представителна извадка от системата „Т.“ е предложена нова митническа стойност на подробно описаните под съответните номера стоки на основание чл. 30, § 2 от Регламент 2913/92 ЕС.

За разрешаване вдигането на стоките, с преводно нареждане от 30.07.2008 г., дружеството е внесло определения депозит от 2930 лв. /л.27/.

С молба № 2600-3751/01.08.2008 г. [фирма] е поискало от началника на Митница Аерогара С. да възстанови събрания депозит.

С Решение № 569 от 07.10.2008 г., издадено от началника на Митница Аерогара С., е определена нова митническа стойност на внесените стоки в общ размер на 31 106,20 лева и ДДС общо за доплащане в размер на 2939,81 лева. В решението е посочено, че след влизането му в сила учреденият от [фирма] депозит следва да бъде усвоен за погасяване на възникналото митническо задължение.

С решение № 98/23.12.2009 г., постановено по адм.д. № 1786/2009 г. по описа на АССГ, е отменено решение № 569 от 07.10.2008 г. на началника на Митница „Аерогара С.". Решението на АССГ е потвърдено с решение № 11042/29.09.2010 г., постановено по адм.д. № 2892/2010 г. по описа на ВАС.

С преводно нареждане от 02.03.2011 г. митническите органи са възстановили внесения от ищеца депозит.

От [фирма] на 31.10.2011 г. е подадена искова молба, с която се претендира Агенция Митници да заплати на дружеството обезщетение за вреди, произтичащи от общо 74 отменени административни акта. Образувано е адм.д. № 9503/2011 г. по описа на АССГ, по което е постановено решение № 2233/02.04.2015 г., с което съдът е уважил исковата претенция. С решение № 4982 от 21.04.2017 г., постановено по адм. д. № 494/2016 г. по описа на ВАС, решението на АССГ е обезсилено и делото е върнато за ново разглеждане от друг състав на настоящия съд, тъй като първоначалното решение по него е постановено срещу ненадлежен ответник. В тази връзка пред АССГ е образувано адм.д. № 4251/2017 г., по което е постановено решение № 6129/30.10.2017 г., с което Агенция Митници е осъдена да заплати на [фирма] обезщетение за претърпени имуществени вреди в размер на 52 372.96 лева. С решение № 2103/10.02.2020 г., постановено по адм.д. № 1016/2018 г. по описа на ВАС, е отменено решение № 6129/30.10.2017 г на АССГ, а делото е върнато за ново разглеждане, като са дадени задължителни указания за образуване на отделни производства по всички 74 отменени административни акта, като във всяко едно от производствата следва да бъде установена причинно-следствената връзка, като се изследват законовите разпоредби, свързани с реда за връщане на суми, внесени като обезпечение за плащане на дължимия ДДС.

В хода на първоначалното разглеждане на исковата претенция пред АССГ по адм. д. № 9503/2011 са приети без оспорване от страните заключения на вещо лице Д. Г., които са приобщени към доказателствения материал по настоящото производство. Вещото лице е представило заключение в два варианта. В първия вариант е определило размера на печалбата, която дружеството би имало, в случай, че би инвестирало задържаните средства за съответните периоди, като за изчисленията е умножило размера на реализираната от дружеството печалба по сумата на всеки един от депозитите за периода на тяхното задържане. Във втория вариант на заключението вещото лице е изчислило законната лихва, която дружеството би получило, ако всяка една от конкретните суми по всеки един от 74-те вноса по отделно е оставена на банков влог за периода от тяхното задържане до датата на тяхното възстановяване. Относно настоящата претенция експертизата е определила, че размерът на внесения депозит е 2930 лева, като същият е внесен на 30.07.2008г. и освободен на 02.03.2011г., предвид което законната лихва възлиза на 916,93 лева. /л.67 по делото/.

Въз основа на така установеното от фактическа страна, настоящият съдебен състав формира следните правни изводи:

Искът с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, предмет на разглеждане в настоящото производство, е допустим като предявен от лице, претендиращо имуществени вреди в резултат на отменен административен акт, чийто адресат е. Предявен е срещу Агенция Митници - юридическото лице, представлявано от органа от чийто незаконосъобразен акт са причинени твърдените вреди, съобразно разпоредбата на чл. 205 от АПК.

Съгласно чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. На основание чл. 4 ЗОДОВ обезщетението обхваща всички имуществени и неимуществени вреди причинени на гражданите, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице. Тъй като имуществената отговорност по ЗОДОВ е обективна, безвиновна, вината не е елемент от фактическия състав на отговорността.

Фактическият състав на предявения главен иск с правно основание чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ в процесния случай (с оглед фактическите твърдения на ищеца) включва в кумулативна даденост: 1. незаконосъобразен административен акт (в случая решение на началника на Митница Аерогара С.); 2. причинена имуществена вреда и установеност на нейния размер; 3 пряка и непосредствена причинна връзка между незаконосъобразния административен акт и настъпилния вредоносен резултат. Липсата на който и да е от елементите на фактическия състав ще обуслови неоснователност на предявения иск за обезщетение на имуществени вреди.

По делото е установено по безспорен начин, че с решение № 98/23.12.2009 г., постановено по адм.д. № 1786/2009 г. по описа на АССГ, е отменено решение № 569 от 07.10.2008 г. на началника на Митница Аерогара С.. Решението на АССГ е оставено в сила с решение № 11042/29.09.2010 г., постановено по адм.д. № 2892/2010 г. по описа на ВАС, от което следва, че е изпълнена първата от кумулативно предвидените предпоставки по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

В настоящото производство беше доказано, че дружеството на 30.07.2008 г. е внесло депозит за осъществения внос, в размер на 2930 лв. В периода от внасяне на депозита до неговото освобождаване на 02.03.2011 г., поради отмяна на административния акт, дружеството не е разполагало с посочената сума. След като ищецът е бил лишен от възможността да ползва собствените си средства в посочения по-горе размер, то несъмнено е понесло вреди под формата на пропуснати ползи, поради което съдът приема, че е налице и втората предпоставка, обуславяща основателност на иска.

Пропуснатата полза в разглеждания случай е липсата на закономерно очакваното благоприятно изменение в имущественото състояние на търговското дружество, вследствие на незаконосъобразно издаденото решение на административния орган и невъзможността то да се разпорежда със сумата по събрания паричен депозит. Претендираните от ищеца вреди, представляващи пропуснати ползи, са реални, а не хипотетични и се съответстват на размера на законната лихва, за периода на задържане на сумата. При преценката на характера на претендираните вреди следва да бъде съобразено и Решение на СЕС от 18.01.2017г. по дело С-365/15, съгласно което, когато вносни сборове, в това число антидъмпингови мита, се възстановяват, тъй като са били събрани в нарушение на правото на Съюза — което запитващата юрисдикция следва да провери — за държавите членки е налице задължение, произтичащо от правото на Съюза, да заплатят на правните субекти, които имат право на

възстановяване, съответните лихви, считано от момента, в който възстановените мита са платени от тези правни субекти. Посоченото задължително тълкуване на СЕС, води до извода, че размерът на пропуснатите ползи, които подлежат на обезщетение по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, поради техния сигурен характер, представлява лихвата за забава върху депозита от датата на учредяването му до датата на възстановяването на сумата, т.е. от 30.07.2008г. до 02.03.2011г. За този период дружеството е било лишено от възможността да ползва собствените си средства, понасяйки вреди под формата на пропуснати ползи, съизмерими минимум със законната лихва за забава, която за посочения период съдът изчислява в размер на 916,93 лева. Идентичен е и размерът на законната лихва, определен с приетата по адм. д. № 9503/2011 г. съдебно-счетоводна експертиза ССЕ, приложена по настоящото дело /л.67/. Именно това е и размерът на исковата претенция, заявена от ищеца в настоящото съдебно производство.

Установява се и наличието на пряка причинна връзка между незаконосъобразния административен акт и претърпените вреди от [фирма], тъй като в случай че не беше издадено процесното решение, с което е определена по-високата стойност на стоките, а оттам и по-високият ДДС, съответно ако не бе задържана за обезпечаване съответната сума, то дружеството би разполагало за периода от 30.07.2008 г. до 02.03.2011 г., със сумата от 2930 лв.

В процесния случай освобождаването на стоките по спорната ЕАД № 08BG005102H0036686 от 18.06.2008 г. е било възможно единствено след учредяване на депозит. Това задължение произтича пряко от чл.80, ал.1 от ЗМ, приложим в редакцията към момента на възникване на митническите задължения, според който когато приемането на митническата декларация поражда митническо задължение, вдигането на стоките, включени в тази декларация, се разрешава само ако митническото задължение е заплатено или обезпечено. Внесеният депозит в пари представлява обезпечение, осигуряващо плащането на митническото задължение. Това предназначение на депозита се установява от вписаното във вноския документ основание чрез посочване на номера на ЕАД /л.27/. Връзката между учредения депозит и допълнително установените с Решение № 569 от 07.10.2008 г. публични задължения следва от самия текст на акта, с който ищецът е задължен да заплати публични задължения в размер на 2939,81 лв., т.е. размерът на събрания депозит и на допълнително установените публични задължения почти съвпадат, като с отмененото решение е постановено усвояване на внесения депозит за погасяване на тези задължения след влизането му в сила. Според чл.197, ал.1 ЗМ, в редакцията към момента на възникване на митническите задължения, обезпечението не се освобождава, докато митническото задължение, за което е било представено, не се погаси или може да възникне отново. Обезпечението се освобождава незабавно, след като митническото задължение се погаси или вече не може да възникне. В диспозитива на издаденото и впоследствие отменено решение е записано, че освобождаването, съответно усвояването на депозита по него, е обвързано с влизането му в сила, като е посочено изрично, че след влизане в сила на решението депозитът се усвоява, т.е. задържането на определения депозит е свързано с конкретния административен акт, в който е определена по-висока митническа стойност от декларираната, поради което е формиран и по-висок ДДС върху нея. Следователно налице е пряка причинно – следствена връзка между административния акт, отменен с влязло в сила съдебно решение и вредите, причинени на дружеството, изразяващи се в

незаконосъобразното лишаване на ищеца от сумата от 2930 лв., с която той би разполагал, в случай че не беше издаден незаконосъобразният акт, с който е определена по-високата митническа стойност на стоките, а оттам и по-високото ДДС, което депозитът е обезпечавал. В този смисъл е решение № 1182 от 24.01.2020 г. по адм.д.№ 2928/2018 г. на ВАС, III-то отделение, постановено във връзка със сходна искова претенция и между същите страни.

Неоснователно е възражението на ответника, че правото на иск е погасено по давност. Съгласно т.4 от ТР № 3/22.04.2005г. по гр.дело № 2/2004г. на ОСГК на ВКС началният момент на погасителната давност за предявяване на искове за обезщетение, основаващи се на отменени като незаконосъобразни актове на администрацията, започва да тече от влизане в сила на решението, с което актът е отменен. В случая административният акт – Решение № 569 от 07.10.2008 г. на началника на Митница Аерогара С., е отменен с решение № 98/23.12.2009 г., постановено по адм.д. № 1786/2009 г. по описа на АССГ, влязло в сила на 29.09.2010 г., а исковата молба е подадена в АССГ на 31.10.2011г. Следователно, искът за обезщетение е предявен в тригодишния срок по чл. 111, б. “б” от ЗЗД и не е погасен по давност, тъй като съгласно разпоредбата на чл. 115, б. “ж” от ЗЗД давност не тече докато трае съдебния процес относно вземането.

Неоснователно е и възражението на ответника за съпричиняване на вредите по смисъла на чл.5 ЗОДОВ. По силата на чл.220 ЗМ актът на началника на Митница Аерогара С. е индивидуален административен акт, който подлежи на обжалване по реда на АПК. При липса на изрична норма в специалния закон, за съдебното обжалване важи общата разпоредба на чл.166, ал.1 АПК, според която съдебното оспорване на решението е спряло изпълнението. Изпълнително основание е единствено влезният в сила индивидуален административен акт, какъвто в случая не е налице. При упражнено право на съдебно оспорване за жалбоподателя не е било налице законово задължение за внасяне на определените с оспореното решение публични задължения, поради което не е налице твърдяното от ответника съпричиняване. Още повече, че депозитът е внесен в по-ранен момент (30.07.2008 г.) от датата на постановяване на акта (07.10.2008 г.), поради което ищецът се е лишил от паричните си средства в момент, в който не са определени допълнителни публични вземания, още по-малко е налице влязъл в сила акт за това.

По изложените съображения искът по чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ следва да бъде уважен, като основателен и доказан в претендирания размер от 916,93 лв., ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на подаване на исковата молба – 31.10.2011г., до окончателното ѝ изплащане.

При този изход на спора и на основание чл. 10, ал. 3 ЗОДОВ ответната страна следва да бъде осъдена да заплати направените от ищеца разноски в хода на съдебното производство в общ размер на 325 лева, представляващи платена държавна такса в размер на 25 лв. и адвокатско възнаграждение в размер на 300 лв., съгласно договор за правна защита и съдействие от 20.09.2020 г. (л. 77).

Воден от горното, Административен съд София - град, I отделение, 3 състав,

РЕШИ:

ОСЪЖДА Агенция Митници да заплати на [фирма], ЕИК [ЕИК], на основание чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ, сума в размер на 916,93 лева (деветстотин и шестнадесет лева и деветдесет и три стотинки), представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди, в резултат на незаконосъобразно Решение № 569 от 07.10.2008 г. на началника на Митница Аерогара – С., заедно със законната лихва за забава, считано от датата на подаване на исковата молба – 31.10.2011 г., до датата на окончателното плащане на главницата, както и сума в размер на 325 (триста двадесет и пет) лева, представляваща разноските по делото.

Решението може да бъде обжалвано пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщението до страните за постановяването му.

СЪДИЯ: